

адаптируют иностранных студентов к слушанию лекций на первом курсе, вырабатывают навыки организованной самостоятельной работы в большой аудитории. Улучшению восприятия лекционного материала способствует использование современных мультимедийных средств.

Таким образом, поэтапная совместная работа преподавателей русского языка и преподавателей общетеоретических предметов позволяет подготовить иностранного гражданина к прослушиванию и конспектированию лекций в университете.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Гейченко К.І., Рагріна Ж.М.

Запорізький державний медичний університет

У сучасних умовах раціоналізація і підвищення ефективності навчального процесу в цілому і мовної підготовки іноземців зокрема неодмінно пов'язуються з вирішенням питання про конкретний зміст навчання, з уточненням – чого саме в галузі мови необхідно вчити майбутнього фахівця-нефілолога, до яких видів професійного спілкування готувати.

Аксіоматично, що провідна мета мовної підготовки студентів-іноземців в вузах нефілологічного профілю – навчання спілкування мовою, якою ведеться процес. Сутність спілкування – в обміні мовленнєвими актами. А відповідно до теорії діяльності (О.О. Леонтьєв, І.О. Зимня), будь-який акт діяльності, в тому числі і мовленнєвої, складається з дій, які в свою чергу мають певну структуру і можуть бути реалізовані на різних рівнях: від рівня фонем до власне висловлювання, вільної мови.

Для продукування власного висловлювання монологічного і діалогічного характеру в учнів повинні бути сформовані певні вміння і навички володіння мовним і мовленнєвим матеріалом різних рівнів, що і є основою навчання спілкування. У процесі мовної підготовки іноземних студентів-медиків і уточненні змісту їхнього навчання важливо, на наш погляд, розглянути професійно-комунікативну компетенцію лікаря, яку ми розуміємо, як синтез мовної, мовленнєвої та соціокультурної субкомпетенцій, що формуються на основі двох варіантів мови професійного спілкування (фахівця-медика і нефахівця-пацієнта, його рідних) в продуктивних і рецептивних видах діяльності, що дозволяють вирішувати професійні завдання в процесі навчально-професійної діяльності. У структурі останньої виділяють два основних компоненти: загальногностичний і операційний.

Загальногностичний компонент являє собою набір різноманітних знань, що належать до окремих видів компетенцій. І тут важливі жанрова, тезаурусна, мовленнєва та стратегічна складові компетенцій, які є сукупним дискурсивним знанням лікаря.

Операціональний компонент - це набір конкретних умінь і здібностей учасника комунікації «лікар-пацієнт», які реалізуються в тій чи іншій актуальній комунікативній ситуації знання.

Звідси перший компонент містить усі потенційні знання, а другий - актуалізоване знання відповідно до потреб комунікативної ситуації, установки лікаря.

Професійно-комунікативна компетенція (ПКК) лікаря складається перш за все з:

1. Мовної субкомпетенції, тобто комплексу знань, навичок та умінь, що дозволяє розуміти і продукувати адекватно оформлене

(фонетично, граматично і лексично) мовлення лікаря і неспеціаліста на рівні речення в усіх чотирьох видах мовленнєвої діяльності.

2. Мовленнєвої субкомпетенції - комплексу знань, навичок і умінь, що дозволяє вести діалог «лікар - медичний працівник», «лікар - пацієнт», «лікар - родичі пацієнта» (формування професійної компетенції в говорінні), читати медичні тексти з виокремленням інформації, необхідної для вирішення комунікативних завдань (формування професійної компетенції в читанні), активно слухати і розуміти мовлення співрозмовника (формування професійної компетенції в аудіюванні) та інтерпретувати його в медичних документах (формулювання професійної компетенції у письмі).

3. Соціокультурної субкомпетенції ПКК іноземних студентів-медиків - знання правил етикету носіїв мови, деонтології і вміння застосовувати їх на практиці.

Таким чином, формування професійно-комунікативної компетенції у студентів-медиків - це складний поетапний процес, який і буде відповіддю на питання про зміст навчання іноземних студентів медичних ВНЗ у процесі мовної підготовки.

ГРИГОРИЙ СКОВОРОДА И «БАСНИ ХАРЬКОВСКИЕ»

Гетманец А.О., Ковальчук Е.В.

Харьковский национальный медицинский университет

Григорий Савич Сковорода вошел в историю восточнославянской культуры не только как самобытный философ, но и как талантливый писатель. Наследие его многообразно. Он писал стихи, сочинял песни и музыку. Многие его произведения исполняли кобзари, дополняя их собственными сюжетами. Известно, что И. П. Котляревский в своей